

مطالعه‌ی نوآوری‌های باز در صنایع حمل‌ونقل و انرژی

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۸/۰۸

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۰/۱۴

کد مقاله: ۲۴۰۷۷

میثم جعفری اسکندری^۱، پژمان صالحی^۲

چکیده

بهره‌گیری از روش‌های نوآوری باز در طراحی سازمان‌های مرتبط با حمل‌ونقل و انرژی به‌صورت یک اصل کلیدی در درک چگونگی طراحی و توسعه‌ی ساختارها و فرایندهای سازمانی در خلق ارزش برای اجتماع مطرح است. با توجه مواجهه حمل‌ونقل و انرژی با بحران رشد جمعیت و اتمام منابع، استفاده از رویکرد "نوآوری‌های باز" برای صنایعی که در آن‌ها منابع نوآوری قابل ایجاد و گسترش است، از اهمیت بیشتری برخوردار است. زیرا ضمن امکان مدیریت بحران‌های فراوان، می‌تواند مصرف‌کنندگان را در مسیر شکوفا نمودن و بارورسازی مفاهیمی چون همکاری، نوآوری و تشریک‌مساعی برای حفظ منابع انرژی هدایت نماید. باین‌حال در نظام دانشگاهی کمتر به ارائه نگرش و بینش کمی درباره چگونگی خلق و ایجاد "نوآوری‌های باز" پرداخته شده است. در حمل‌ونقل و انرژی استفاده از نوآوری‌های باز نتایجی در برداشته است که نشان می‌دهد برای بهبود فرایندهای سازمانی، لازم است افزایش تعاملات مجازی با ذی‌نفعان و مشتریان و آموزش و فرهنگ‌سازی برای مصرف صحیح منابع انرژی و همچنین هزینه‌های استقرار آن به‌عنوان پارامترهای مؤثر بر بهره‌وری منابع انرژی مدنظر قرار گیرد. امروزه فرایندهای سازمانی حمل‌ونقل و انرژی از طریق الگوهای عینی و ذهنی در کشورهای مختلف کاملاً بومی‌سازی و اجرا شده است که با توجه به مطالعه عوامل خارجی و داخلی فرآیند نوآوری باز می‌تواند نقش بالارزشی در بهبود فرایندها برای مواجهه با پدیده‌های پیش‌نشده و بحران آتی نظیر: ترافیک روزافزون شهرها و آلودگی هوا و تمام شدن منابع انرژی ایفا نماید. در این تحقیق، به‌منظور انجام مطالعه موردی، ۸ شرکت بین‌المللی که دارای ساختار مشابه با فرایندها و خروجی‌های حمل‌ونقل بوده‌اند، بررسی شده است. که درنهایت به‌منظور ایجاد یک الگوی تئوریک مناسب در خلق نوآوری باز فهرستی از عوامل درونی و بیرونی که عمدتاً دارای ابعاد و ویژگی‌های نوآوری باز بوده‌اند تهیه شده است. یکی از دستاوردهای این مطالعه آن است که محققان در مسیر ایجاد یک مدل مفهومی مناسب برای دستیابی به فصل مشترک میان فرایندهای سازمان‌های حمل‌ونقل و ترافیک و مدیریت مصرف سوخت و سایر سازمان‌های صنعتی هستند که در قالب شناسایی و تدقیق عوامل مؤثر بر استقرار نوآوری باز در حمل‌ونقل و انرژی توضیح داده شده است. الگوی پیشنهادی در این مقاله می‌تواند به‌عنوان یک ابزار مناسب برای ارزیابی شرکت‌های فعال حوزه انرژی و حمل‌ونقل از نظر میزان آمادگی برای حرکت از ساختارهای مرسوم و سنتی به سمت ساختارهای مبتنی بر نوآوری باز عمل نماید از طرفی دیگر نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که زمینه‌سازی برای ایجاد فرایند نوآوری‌های باز می‌تواند آینده‌ی حمل‌ونقل و انرژی را در مسیر رشد و شکوفایی قرار دهد.

واژگان کلیدی: حمل‌ونقل، انرژی، ساختار سازمانی، نوآوری باز، بهبود آینده

۱- استادیار مهندسی صنایع، دانشگاه پیام نور، تهران، شمال تهران (مسئول مکاتبات)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی صنایع، دانشگاه پیام نور، تهران، شمال تهران